

Eva Kjer Hansen
Formand for Europaudvalget

Miljøudvalget

Christiansborg
DK-1240 København K
Tlf. +45 33 37 55 00
Fax +45 33 32 85 36
www.ft.dk
ft@ft.dk

Udtalelse om Kommissionens grønbog om strategi for plastaffald

29. maj 2013

Kære Eva

Ref. 12-001311-5

Europaudvalget har i skrivelse af 22. april 2013 bedt Miljøudvalget om en udtalelse om Kommissionens grønbog om Plasticaffald. Udvalget har følgende kommentarer til Kommissionens grønbog.

Kontakt
Morten Villumsen
Konsulent

Dir. tlf. +45 33373617

Morten.Villumsen@ft.dk

Reducer mængden af affald

En væsentlig udfordring ved håndtering af plastaffald er mængden. En hovedopgave er derfor at tage initiativer, der reducerer affaldsmængden, hvis en langsigtet løsning skal findes. Det kan være ved forbud eller pantordninger på visse typer affald f.eks. bæreposer eller andre engangsemballeringer.

Livscyklusanalyse af affaldshierarkiet

Det skal kunne betale sig. Kommissionen bør derfor i sit arbejde bruge livscyklusanalyser til at undersøge, hvor i affaldshierarkiet det bedst kan betale sig at sætte ind. Genanvendelse og genbrug skal øges markant, men det er ikke sikkert at alle produkter med fordel kan genanvendes i dag. En strategi skal til højde for, om genanvendelse af nogle produkttyper kræver for stort et træk på andre ressourcer.

Deponering af plastaffald skal reduceres. Et forbud mod deponering bør overvejes til fordel for genanvendelse og genbrug eller alternativt forbrænding som en option, hvis der ikke er mulighed for genanvendelse. Frem for permanent deponi bør ressourcerne sikres nyttiggjort i andre led af affaldshierarkiet. Det bør i den forbindelse undersøges, om det er muligt at flytte fra traditionel forbrænding til produktion af råstoffer og energi, der kan lagres (f.eks. teknisk forgasning og lign.).

I grønbogen foreslås enten forbud mod deponering eller øgede afgifter for at deponere. Udvalget er bekymrede for, om øgede afgifter for deponering kan føre til u hensigtsmæssig bortskaffelse af affald. Forbud mod permanent deponering kombineret med krav til indsamlingsprocenter for plast kan muligvis mindske den ulovlige bortskaffelse.

Producentansvar og pantsystemer

Hvis genanvendelse og genbrug skal øges, er det afgørende, at der allerede i produkternes design er tænkt på muligheder for reparation, lang levetid og genanvendelse.

En barriere mod højere genanvendelse i dag er, at der ikke er gennemsigtighed omkring, hvilke stoffer der indgår i plastmaterialerne. Det gør det vanskeligt at sortere og udtrække de genanvendelige ressourcer. Det er en forudsætning for øget genanvendelse, at skadelige stoffer fjernes fra plast. Den kommende REACH-aftale skal derfor have et større fokus på at reducere farlige stoffer eller stoffer som hindrer genanvendelse i plast. Samtidig er der behov for en form for mærkning, så det er enkelt at identificere, hvilke stoffer der indgår i produktet, og dermed gør det enkelt at håndtere affaldet til genanvendelse.

Pantsystemer skaber opmærksomhed om en problemstilling og regulerer adfærd. Det kan derfor være nyttigt at se på muligheden for at indføre pantordning på visse typer engangsplastik (f.eks. plasticposer) for at reducere mængden af disse og på sigt fjerne dem fra markedet. Et konkret og synligt initiativ kunne være et forbud mod engangsbæreposer kombineret med en pantordning på genbrugelige bæreposer i et andet materiale.

Genanvendt plast skal være et kvalitetsprodukt

Det er en forudsætning for en høj genanvendelse af plast, at der er tale om et kvalitetsprodukt, og at det opfattes som sådan. Det kræver en høj kvalitet i sorteringen af plast og specifikke mål for kvaliteten af det genanvendte plast. For at opnå fraktioner af sorteret plast, der er store nok til at give økonomi i genanvendelsen, skal der stilles krav til indsamlingsprocenter. Kvaliteten af den genanvendte plast skal være så høj, at den kan erstatte jomfruelige materialer og anvendes højt i produktionskæden.

Fjern barrierer for genanvendelse

Der er i dag en række barrierer for genanvendelse af plast. Barriererne findes f.eks. i lovgivning, kundepræferencer, standardisering og sporbarhedskrav. Det er nødvendigt at kortlægge, hvilke barrierer der er for genanvendelse og genbrug af plast i dag.

Barriererne kan f.eks. være national eller EU lovgivning, der begrænser muligheden for brug af genanvendt plast i nye produkter eksempelvis gennem standardisering.

En anden barriere er kundernes usikkerhed over for genanvendt plast og derfor følgende unødvendige kravspecifikationer, der forhindrer brug af genanvendt plast. Der er derfor et behov for at bearbejde holdningen blandt kunderne til at acceptere en højere grad af genanvendelse i nye produkter.

Det er ligeledes en barriere, hvis forsyningsmængderne af genanvendt plast ikke opfattes som stabile. Det kræver en stabil høj indsamling og forarbejdning af kvalitets genanvendt plast.

Biobaseret plast

I grønbogen spørges om biobaseret plast skal fremmes. Udvalget finder i den forbindelse, at det endnu ikke er tilstrækkeligt belyst, hvilke konsekvenser biobaseret plast har både i fremstillingen, hvor det konkurrerer med fødevarerprodukter, og i afskaffelsen af bionedbrydeligt plast.

Havmiljø og mikroplast

Der er behov for at adressere den store mængde plastaffald, som allerede i dag er endt i havmiljøet. Dels ved at undersøge muligheder for at fjerne plastaffald fra havet, dels ved at monitere og opstille indikatorer, der viser, om tiltagene har effekt.

Den øgede anvendelse af mikroplast i hverdagsprodukter som tøj og kosmetik stiller øgede krav til vores evne til at rense spildevandet. Der bør derfor være fokus på nye teknologiske muligheder for at opnå en bedre rensning. En kortlægning af brug og behov for mikroplast kan indgå i forbindelse med den kommende REACH-aftale.

Internationalt samarbejde

EU og nationale indsatser kan ikke alene håndtere et internationalt problem som plasticaffald. EU bør derfor inddrage håndteringen af plasticaffald og reduktion af farlige stoffer i plasticprodukter i sit internationale arbejde, så plasticprodukter kan krydse EU's ydre grænser uden at genanvendelsesmulighederne mindskes.

Med venlig hilsen

Lone Loklindt
Formand